

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

YKSIKKÖKOHTAINEN OSUUS

Savulahden päiväkotikoulu Lukuvuosi 2023-2024

Opiskeluhuollon palvelujen järjestäminen ja toimintatavat

Yksikkökohtainen opiskeluhoitoryhmä

Kokoonpano: opiskeluhollosta vastaava rehtori, päiväkodin johtaja, päiväkodin pedagoginen johtaja, erityisopettajat, psykologi, kuraattori ja kouluterveydenhoitaja

Kokoontuminen: 4x/lukuvuosi. Yksi kerroista on yhteisöllinen laajennettu opiskeluhoitoryhmä, johon osallistuvat oppilaiden ja huoltajien edustus sekä muita alueen toimijoita esim. perheneuvola, ankkuritoiminta jne.

Tehtävät ja toimintatavat: Yhteisöllinen opiskeluhoito on ensisijainen toimintamuoto päiväkotikoulun opiskeluhuollon järjestämiseksi. Sen toimilla edistetään oppilaiden ja huoltajien osallisuutta, päiväkotikoulun kasvatusta- ja opetustyötä, arjen huolenpitoa ja hyvinvointia. Yhteisöllinen opiskeluhoito on ennaltaehkäisevää ja moniammatillista. Sen suunnittelusta vastaa koulun opiskeluhoitoryhmä. Opiskeluhoitoa toteuttaa koko päiväkotikoulun henkilöstö.

Opiskeluhuollon painopistealue/alueet lukuvuoden aikana:

- Lukemisen taitojen vahvistaminen yhteisöllisesti "Savulahti seikkailee sivuilla"- teemalla.
- ennaltaehkäisevä opiskeluhoitotyö
- tunnetaidot, vuorovaikutus, kohtaaminen
- positiivinen pedagogiikka

Oppilaiden käytössä olevat opiskeluhoollon palvelut

Kuraattori: Kuraattorilla soittoaika on tiistaisin ja torstaisin klo 10-11. Savulahden päiväkotikoulussa kuraattori on paikalla tiistaisin huoneessa B144.

Kuraattori tukee oppilasta silloin, kun kaveri- tai perhesuhteissa on huolia, oppilas kokee yksinäisyyttä, koulunkäynti ei suju, poissaoloja kertyy paljon tai elämässä tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat oppilaan hyvinvointiin.

Psykologi: Psykologin soittoaikat ti klo 10-11 ja to klo 11-12. Psykologi on paikalla sovitusti. Työhuone sijaitsee Savulahden päiväkotikoulussa tilassa B143.

Psykologi tukee oppilasta silloin, kun mielialaan, käyttäytymiseen ja kehitykseen liittyvät asiat huolestuttavat. Psykologi arvioi oppimisvaikeuksia ja suunnittelee tukitoimia yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja opettajien kanssa.

- Opiskeluhuollon työntekijät ovat apuna silloin, kun koulunkäynti ei suju tai oppiminen tuntuu vaikealta.
- Opiskeluhuollon työntekijät ovat mukana myös kodin ja koulun yhteistyössä ja tukevat vanhempia kasvatustyössä.
- Opiskeluhuollon työntekijät ovat mukana päiväkotikoulun arjessa tekemässä työtä luokissa tai pienemmissä ryhmissä yhdessä päiväkotikoulun aikuisten kanssa.
- Opiskeluhuollon toimintatapaan kuuluu konsultaatiomalli, jossa käydään säännöllisesti läpi luokakohtaisesti arjesta nousevat ilmiöt.

Kouluterveydenhoitaja:

Kouluterveydenhoitaja toteuttaa koululla terveystarkastuksia, antaa kiireellistä ensiapua koulupäivän aikana sattuneissa tapaturmissa sekä osallistuu opiskeluhoitotyöhön paikalla ollessaan.

Mikäli kouluterveydenhoitaja ei ole paikalla koululla akuutissa asiassa, ohjataan oppilas oman terveysaseman palveluihin.

- Sairaanhoido tai vapaa-ajan tapaturmien hoito ei kuulu kouluterveydenhuollon velvoitteisiin.
- Terveystarkastaja tekee kaikille oppilaille vuosittaiset terveystarkastukset. Terveystarkastukset toteutuvat laajoina 1.luokalla.
- Tarkastuksiin osallistuminen on vapaaehtoista. Kouluterveydenhuollon toimijoiden tehtävänä on selvittää tarkastuksista poisjäävien tuen tarve. Tämä toteutetaan esimerkiksi yhteydenottona perheeseen tai tekemällä yhteistyötä muiden opiskeluhuollon toimijoiden kanssa.
- Kouluterveydenhoitaja osallistuu erikseen kutsuttaessa tai omasta aloitteestaan oman koulunsa yksittäistä oppilasasiaa käsittelevään monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn.
- Terveystarkastaja osallistuu yhteistyössä koulun henkilökunnan, terveystarkastajan ja tilapalvelun kanssa 3 vuoden välein tehtävään koulun terveydellisten olojen selvitykseen. Sieltä saatua palautetta käytetään yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelussa.

Esiopetusikäisten terveydenhoito kuuluu neuvolapalveluiden piiriin.

Kouluterveydenhoitaja antaa neuvontaa ja konsultaatiota oppilaan terveyteen liittyvissä asioissa ja tarvittaessa tekee läheteitä ja ohjaa eteenpäin.

Terveystarkastaja paikalla maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 7.30-15.30. Ajanvaraukseton vastaanotto klo 10-11.

Poikkeusoloissa pätevät poikkeusjärjestelyt mm. vastaanotolle saapumisessa. Erityisesti käsi- ja yskimishygieneiaan kiinnitetään huomiota kaikessa toiminnassa. Tapaamisiin tullaan vain terveenä.

Koululääkäri:

Koululääkärille varataan ajat kouluterveydenhoitajan kautta. Koululääkäri paikalla ennalta sovittuina ajankohtina.

- Jokainen koululääkäri on velvollinen osallistumaan erikseen kutsuttaessa tai omasta aloitteestaan oman koulunsa yksittäistä oppilasasiaa käsittelevän monialaisen asiantuntijatyöryhmän työskentelyyn.
- Lääkäri kutsutaan vain sellaisiin työryhmiin, joissa tarvitaan lääketieteellistä asiantuntemusta. Lääkäriä on hyvä konsultoida etukäteen lapsesta ja tarvittaessa lääkäri pyytää lapsen koululääkäriin vastaanotolle etukäteen ennen asiantuntijatyöryhmää.

Käytänteet yksilökohtaisen opiskeluhuollon asioiden käsittelyssä

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtainen opiskeluhoitopalaveri: toimintaohje huolen herätessä

1. **Kun jollakin päiväkotikoulun henkilökuntaan kuuluvalla herää huoli** koskien oppilaan oppimista tai hyvinvointia koulussa/vapaa-ajalla, kysy hän konsultaatioapua erityisopettajalta tai opiskeluhuollon henkilöstöltä. Oppilaan oman opettajan kannattaa olla ensi tilassa myös yhteydessä oppilaan huoltajiin. Muu kuin opetushenkilöstöön kuuluva työntekijä voi ottaa suoraan yhteyttä oppilaan opettajaan. Erityisopettajan tehtäviin kuuluu oppimisen tukea koskevat asiat, joten niistä voi puhua heidän kanssaan oppilaan nimellä. Jos huoli koskee pelkästään oppilaan perhetilannetta ym. vapaa-aikaan liittyvää asiaa, ei ole yksiselitteisesti kyse erityisopettajan tehtäviin kuuluvasta asiasta tai siitä, että asiasta voisi suoraan puhua oppilaan nimellä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (OHL) ohjataan koulun henkilökuntaa ottamaan tässä tilanteessa yhteyttä koulukuraattoriin tai –psykologiin (ks. OHL 16 §). Erityisopettajaa voi tuki aina konsultoida nimettömänä muissa kuin pedagogisissa asioissa.
2. **Opettaja ja erityisopettaja yhdessä pohtivat tilannetta (pedagogiset asiat nimellä, muut nimettömänä) ja sopivat jatkotoimenpiteistä.** Tilanne voidaan yrittää selvittää ensin ns. opettajajohtoisesti tai jos tilanne vaatii tarkempaa selvittämistä ja muutakin kuin pedagogista tukea, pitää toimia OHL 16 §:n mukaisesti ja tarvittaessa koota OHL 14 §:n 4 momentissa tarkoitettu asiantuntijaryhmä (ryhmä kootaan tapauskohtaisesti ja jäsenenä voivat olla mm. kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, poliisi tai jokin muu tilanteen vaativa asiantuntijataho) oppilaan tueksi. OHL 16 §:ssä lähtökohtana on, että psykologiin tai kuraattoriin otetaan yhteyttä yhdessä oppilaan kanssa. Oppilaalta ei kuitenkaan tarvita välttämättä lupaa yhteydenottoon, samoin ei hänen huoltajaltaan. Se henkilö, jolla huoli on herännyt, ottaa yhteyttä muihin tarvittaviin työntekijöihin. Erityisopettaja ei tee yhteydenottoa, ellei hän ole se tahon, jolla huoli on herännyt. Yhteydenotosta oppilashuollon edustajaan pitää tiedottaa sekä oppilasta että kotia.
3. **Ilmoitus opiskeluhuollon työntekijälle:** opettaja voi soittaa ns. konsultaatiopuhelun. Hän kertoo huolestaan ja opettaja ja oppilashuollon työntekijä yhdessä miettivät miten asiassa edetään. Jos asia on oppilashuollon työntekijän mielestä sellainen, että OHL 14 §:n 4 momentin mukainen asiantuntijaryhmä olisi syytä järjestää asian selvittämiseksi ja lupa vanhemmilta/oppilaalta on saatu tai heitä on yhteydenotosta ainakin informoitu, opettaja ja oppilashuollon työntekijä sopivat palaveriajan ja ketkä palaveriin osallistuvat. Sovitaan myös se, kumpi soittaa kotiin ja kertoo palaveriajan sekä siihen osallistuvat henkilöt.
4. **Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR):** Jos psykologi, kuraattori ja/tai terveydenhoitaja osallistuu yksittäisen oppilaan asian käsittelyyn asiantuntijaryhmässä, sen työskentely on kirjattava oppilashuoltokertomukseen (OHL 20 §:n 3 momentti) Wilmaan. Kirjuri kirjaa kaikki tarvittavat tiedot suoraan Wilmassa olevaan oppilashuoltokertomukseen (muistio). Kaikki palaveriin osallistujat pitää kirjata muistioon ja myös ne henkilöt, joille palaverissa käytyjä tietoja saa jakaa (jokainen henkilö nimetään yksilöllisesti). Psykologi ja kuraattori sekä terveydenhoitaja kirjaavat asiat omiin rekistereihinsä.

Esiopetuksessa on käytössä oppilashuoltokertomus-lomake paperiversiona. Oppilashuoltokertomus säilytetään arkistointiohjeen mukaisesti.

5. **Palaverissa sovittujen tukitoimien kirjaaminen** tehdään aina samaan oppilashuoltokertomukseen suoraan Wilmaan. Tähän samaan lomakkeeseen kirjataan myös kaikki mahdolliset seurantapalaverit ja asioiden eteneminen.
6. **Seurantapalaveri** on syytä sopia ensimmäisessä palaverissa ja pitää se jonkin ajan kuluttua. Seurantapalaverin asiat kirjataan samalle oppilashuoltokertomuslomakkeelle Wilmaan kuin ensimmäisessäkin palaverissa. Uutta kirjallista lupaa ei tarvita, jos palaveriin osallistuvat samat henkilöt kuin ensimmäiselläkin kerralla.

Toimintatavat osallisuuden edistämiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi opiskeluhuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus:

Osallisuus esiopetuksen opiskeluhuollossa

Lasta kuullaan häntä koskeissa asioissa ikä ja kehitysvaihe huomioiden. Esiopetuksessa huoltaja edustaa yleensä lasta opiskeluhuoltoon liittyvissä asioissa. Lapsi otetaan mukaan tapaamisiin silloin, kun se on lapsen tilanteessa tarkoituksenmukaista. Yleisellä tasolla lasten mielipiteitä, tarpeita, toiveita ja ideoita kuullaan ja selvitetään

- havainnoimalla lasten toimintaa ja ryhmässä esille nousevia ilmiöitä
- kuuntelemalla yksittäisen lapsen ajatuksia ja toiveita
- keskustelemalla lasten kanssa ryhmässä
- ottamalla vastaan huoltajien kautta lasten esille tuomia asioita Saatu tieto kootaan yhteen ja sitä hyödynnetään yhteisöllisessä oppilashuollossa.

Lapsia voidaan myös pyytää kuultavaksi yhteisöllisen opiskeluhuollon tapaamisiin. Huoltajia tiedotetaan opiskeluhuollon palveluista. Vanhempainilloissa huoltajien kanssaan keskustellaan opiskeluhuollosta yhteisesti ja opiskeluhuollon työntekijät voivat mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vanhempainiltoihin. Vanhempia kannustetaan tuomaan esille havaintojaan, mielipiteitään ja toiveitaan esiopetuksen toimintaan ja lasten hyvinvointiin liittyvistä asioista. Lapsikohtaisissa keskusteluissa jokaisen huoltajan kanssa keskustellaan lapsen hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä tarpeista, toiveista ja mahdollisista toimenpiteistä.

Osallisuus perusopetuksen opiskeluhuollossa

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja **kuulluksi tuleminen** on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Opiskeluhuolto luo koulu yhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. **Osallisuutta lisäävät toimintatavat** edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä. **Hyvinvointia tukeva kouluarki** on mahdollista vain, jos kaikkia siihen vaikuttavia osapuolia aidosti kuullaan. Oppilaiden ja heidän huoltajiensa mielipiteet ja ideat tulevat parhaiten huomioituiksi, kun he osallistuvat koulun järjestämiin tilaisuuksiin sekä yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän työskentelyyn koulun henkilökunnan ja opiskeluhuollon ammattilaisten rinnalla. **Yhteisöllinen työ** kouluviihtyvyyden kehittämiseksi sekä avoimen ja kunnioittavan ilmapiirin luomiseksi kuuluu kaikille koulu yhteisön jäsenille. Oppilaiden ja heidän huoltajiensa mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintakulttuuriin lisää keskinäistä luottamusta ja parantaa myös oppilaiden koulumotivaatiota. Oppilaiden osallistaminen kouluarjen tapahtumien ja toimintatapojen suunnitteluun ja toteuttamiseen parantaa yhteishenkeä ja koulussa viihtymistä. Osallisuutta lisäävät toimintatavat innostavat oppilaita. Yhdessä tekeminen lisää keskinäistä luottamusta, mikä mahdollistaa myös varhaisen puuttumisen ongelmatilanteissa. Mahdollisuus osallistua aidosti koulun arjen

toiminnan ja kouluviihtyvyyden suunnitteluun sekä toteuttamiseen innostaa oppilaita ja kannustaa myös aktiivisuuteen tulevaisuudessa.

Lapsen oikeus osallisuuteen kaikissa häntä koskevissa asioissa on suojattu erittäin vahvasti lainsäädännöllä. Kokeumus siitä, että saa olla määrittämässä, toteuttamassa ja arvioimassa esimerkiksi kouluun liittyviä asioita, lisää koulumotivaatiota ja lujittaa itseluottamusta. Kun oppilaat saavat aidosti vaikuttaa koulun toimintakulttuuriin ja itseään koskeviin päätöksiin, he saavat samalla harjoitusta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja he kasvavat aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Koulun aikuisten tehtävänä on luoda kouluun rakenteita, joiden kautta oppilaat saavat mielipiteensä ja toiveensa kuuluviin. Jo alakoululaiset osallistuvat **oppilaskunnan toimintaan**. He voivat hakeutua oppilaskunnan hallituksen jäseneksi tai valita sinne jäsenen omasta luokastaan. Näin oppilaat saavat kuuluviin omat ideansa ja mielipiteensä.

Opiskeluhuollon toimintaperiaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen:

Huoltajia tiedotetaan vanhempainilloissa ja lukuvuositedotteessa. Lisäksi oppilashuollon työntekijät voivat laittaa erikseen Wilma-viestin huoltajille.

Yhteisöllisistä laajennetuista opiskeluhuoltopalavereista tiedotetaan huoltajia ja oppilaita koulun peda.net-sivuilla. Tiedottamisesta vastaa yhteisöllisestä opiskeluhuollosta vastaava rehtori. Jos joku huoltajista tai oppilaista haluaa ottaa osaa kokoukseen, on se mahdollista. Jos he eivät itse halua/ehdi tulla paikan päälle, voivat he laittaa Wilma-viestin opiskeluhuollosta vastaavalle rehtorille ja kertoa omat kommenttinsa kunkin kokouskerran asialistalla oleviin asioihin.

Yhteisöllisestä laajennetusta oppilashuoltopalaverista kirjataan aina muistio, joka tallennetaan koulun peda.net-sivuille. Huoltajat ja oppilaat voivat käydä lukemassa muistion sieltä halutessaan.

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja opintojen suunnittelussa:

- yhtenäisen opinpolun vuosikello
- väliniveltä (4.-5.lk) toimintamalli (siirtyminen Mankolan yhtenäiskouluun)

Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamisen seuranta

Yksikkökohtaisen suunnitelman vastuutaho

opiskeluhuollosta vastaava rehtori

Seurattavat asiat ja tiedonkeruu

Opiskeluhuollon seuranta tapahtuu opiskeluhuollon ohjausryhmässä vuosittain. Tietojen kokoamisessa käytetään apuna mm. seuraavia: TEAviisari, THL:n kouluterveyskysely, asiakaskyselyt ja opetusryhmä-/vuosiluokkakohtaiset palautteet, itsearviointi ja palaute sekä työntekijöiden kehityskeskustelut. Keskeiset tulokset tiedotetaan oppilaille, huoltajille, koulutuksen järjestämisestä vastaavalle lautakunnalle sekä tarvittaville yhteistyökumppaneille (mm. sosi-aali- ja terveystalvastausta vastaavalle taholle) säännöllisesti. Opiskeluhuollon tuloksellisuutta voidaan arvioida myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä laajan hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Seurannan aikataulu

Koulun yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä arvioi suunnitelman toteutumista ja kehittämistarpeita ennen toimintasuunnitelman hyväksymistä syyslukukaudella.

Seurantatietojen käsittely

Käsitellään yhdessä henkilökunnan, oppilaskunnan sekä vanhempaintoimikunnan kanssa.

Yksikkökohtaiset muut opiskeluhooltoon liittyvät käytänteet (esim. kerhotoiminta ja yhteistyön tekeminen muiden alueen toimijoiden kanssa)**Yksikkökohtaiset opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat ja ohjeet**

Nämä alla olevat ohjeet tulee olla yhdistettynä toimintasuunnitelmaan, joko yksikkö- tai ryhmäkohtaisesti

Järjestyssäännöt**Pelastussuunnitelma****Kriisisuunnitelma**